

APSTIPRINĀTA

Ar SIA “Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor”

Dalībnieku sapulces

2025. gada 12. jūnija lēmumu Nr. 3 (protokols Nr.3)

AKCEPTĒTA

Ar SIA “Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor”

Valdes 2025. gada 22. maija lēmumu Nr. 35/121

Risku vadības politika

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Risku vadības politika (turpmāk – Politika) nosaka SIA “Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor” (turpmāk – Possessor) risku pārvaldības pamatprincipus.
- 1.2. Politikas mērķis ir definēt vienotu pieeju risku identificēšanai, novērtēšanai un pārvaldībai, lai nodrošinātu Possessor nepārtrauktu darbību un veiksmīgu attīstību, veicinātu Possessor stratēģisko mērķu sasniegšanu, novērstu iespējamus zaudējumus un kaitējumu reputācijai.
- 1.3. Politika ir saistoša visiem Possessor darbiniekiem neatkarīgi no to ieņemamā amata. Politikas normas, ciktāl attiecināmas, pēc analogijas piemērojamas Possessor meitas sabiedrībās, kas ir nodibinātas Possessor (koncernam) deleģētu valsts pārvaldes uzdevumu izpildes nodrošināšanai.
- 1.4. Politikā lietotie termini:
 - 1.4.1. **Risks** – iespējams notikums, kas var iestāties un negatīvi ietekmēt Possessor deleģētu valsts pārvaldes vai ar Ministru kabineta rīkojumiem dotu uzdevumu izpildi un ikdienas darbību kopumā. Tā ir nenoteiktības ietekme (draudi un/vai iespējas) uz sagaidāmajiem rezultātiem.
 - 1.4.2. **Risku vadība** – sistemātisks un nepārtraukts process, kas palīdz identificēt iespējamus riskus, novērtēt to potenciālo ietekmi uz Possessor darbību un sasniedzamajiem mērķiem, un plānot pasākumus, lai kontrolētu, izvairītos, mazinātu vai pilnībā novērstu identificētos riskus.
 - 1.4.3. **Risku identificēšana** – process, kurā identificē, kāds risks vai drauds pastāv, vai var iestāties nākotnē un ietekmēt Possessor darbību un mērķu sasniegšanu.
 - 1.4.4. **Risku mazināšana** – atbilstošas darbības veikšana, lai novērstu risku vai mazinātu tā ietekmi.
 - 1.4.5. **Riska īpašnieks** – darbinieks, tai skaitā valdes loceklis, kura atbildības sfērā var īstenoties risks vai kura rīcība var radīt vai stimulēt risku.
 - 1.4.6. **Risku analīze** – sistemātiska informācijas apkopošana un izvērtēšana, lai noteiktu riska īstenošanās regularitāti un iespējamo seku apjomu.
 - 1.4.7. **Risku apetīte** – risku apjoms, ko Possessor ir gatava pieņemt (uzņemt), kā arī noteiktas robežas risku vadības pasākumu noteikšanai un ieviešanai.

- 1.4.8. **Riska varbūtība** – risku īstenošanās skaitliskā vērtība nosacītā skalā, kas nosaka riska īstenošanās iespējamību un biežumu (no gandrīz neiespējama līdz ļoti biežam).
- 1.4.9. **Riska ietekme** – īstenojušās riska seku ietekmes skaitliskā vērtība nosacītā skalā (no ļoti zemas līdz katastrofālai).
- 1.4.10. **Riska vērtība** – riska īstenošanās varbūtības un riska ietekmes skaitliskās vērtības reizinājums.
- 1.4.11. **Riska novērtējums** – fiksēts riska statuss, atbilstīgi kuram tiek veikts tālākais Riska vadības process.
- 1.4.12. **Risku reģistrs** – risku analīzes rezultātu apkopojums.
- 1.4.13. **Incidents** – neparedzēts notikums, kas varētu vai jau ir radījis negatīvu ietekmi uz Possessor darbību, reputāciju, resursiem, drošību, informācijas sistēmām vai atbilstību normatīvajiem aktiem.
- 1.4.14. **Incidentu reģistrs** – pārskats par notikumiem, kas var vai jau ir negatīvi ietekmējuši Possessor darbību, resursus vai atbilstību.

2. Risku vadības principi

- 2.1. Possessor īsteno Politiku saskaņā ar tai saistošo normatīvo aktu prasībām, Possessor stratēģiju, mērķiem un uzdevumiem, kā arī pielieto starptautiskajos standartos noteikto risku vadības metodoloģiju.
- 2.2. **Nepārtrauktības princips un integrācija:** Risku vadības process Possessor ir neatņemama ikdienas vadības procesu, darbības (procesu), funkciju izpildes un uzdevumu sastāvdaļa, kas ir saistoša visos Possessor atbildības līmeņos. Tā ir integrēts un nepārtraukts procesu kopums un nav uztverama kā atsevišķa funkcija vai process, bet gan kā neatņemama lēmumu pieņemšanas sastāvdaļa, kas pastāvīgi notiek visos Possessor vadības līmeņos, sākot ar stratēģijas izstrādi un ieviešanu, līdz pat ikdienas operatīvajai darbībai.
- 2.3. **Atbilstības un samērīguma princips:** Possessor pieļauj vidējus riskus, līdzsvarā ar potenciālajiem ieguvumiem un Possessor mērķu sasniegšanu. Riski netiek novērtēti nepamatoti zemu.
- 2.4. **Informētība:** Possessor rīcība risku vadībā ir balstīta uz pietiekamu risku informāciju – risku vadībā tiek izmantota visa pieejamā vēsturiskā, aktuālā un paredzamā nākotnes informācija. Risku vadībai svarīga, objektīva un pietiekama informācija tiek laikus nodota tiem darbiniekiem, kuriem tā nepieciešama.
- 2.5. Risku vadība ir mērķtiecīga, lai mazinātu, novērstu, ierobežotu notikumu negatīvo ietekmi un sekmētu darbības nepārtrauktību ekonomiski mainīgos apstākļos. Risku vadības procesam obligāti jābūt integrētam:
 - 2.5.1. Deleģētajos valsts pārvaldes vai ar Ministru kabineta rīkojumiem dotajos uzdevumos.
 - 2.5.2. Pamatdarbības atbalsta funkcijās.
 - 2.5.3. Darījumos, kas tiek finansēti no Possessor finanšu līdzekļiem, un, ja tiek izpildīts vismaz viens no zemāk uzskaitītajiem kritērijiem:
 - 2.5.3.1. Darījums pārsniedz 140 000 EUR bez pievienotās vērtības nodokļa,
 - 2.5.3.2. Darījuma līguma termiņš ir ilgāks par trīs gadiem.
- 2.6. Risku vadības procesu var integrēt arī citos darījumos, ja par darījumu atbildīgā persona uzskata to par nepieciešamu.
- 2.7. Īstenojot risku vadību, atbilstoši Possessor stratēģijā noteiktajam, riski tiek iedalīti šādās grupās:
 - 2.7.1. **Ārējie riski** - debitoru, ģeopolitiskais, normatīvo aktu izmaiņu riski.,
 - 2.7.2. **Finanšu riski** - likviditātes, valūtas kursa svārstību un naftas produktu cenu svārstību riski, kredītriski.

- 2.7.3. **Pamatdarbības riski** - darbinieku noturēšanas, IT sistēmu neatbilstības mūsdienu prasībām, citu informācijas sistēmu pārņemšanas, nesankcionētas piekļuves un ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzības riski.
- 2.7.4. **Stratēģiskie riski** - turpmākās darbības prioritāšu un mērķu izmaiņu un tiesvedību vai citu izmeklēšanas procesu riski.
- 2.7.5. **Atbilstības riski** - interešu konflikta un/vai koruptīva rakstura darbību riski.

3. Risku vadības process

3.1. Risku vadības process ietver šādus elementus:

- 3.1.1. Risku identificēšana.
- 3.1.2. Risku analīze.
- 3.1.3. Risku izvērtēšana.
- 3.1.4. Risku mazinošu pasākumu noteikšana.
- 3.1.5. Risku mazinošu pasākumu ieviešana.
- 3.1.6. Risku uzraudzība un pārskatīšana.
- 3.1.7. Risku dokumentēšana un ziņošana.

4. Atbildība un pienākumi

4.1. Possessor valde nosaka atbildīgo par risku vadības procesu.

4.2. Possessor valde:

- 4.2.1. Izveido un ievieš visaptverošu riska vadības sistēmu, nodrošinot, ka risku vadība ir integrēta visās funkcijās, procesos, sistēmās, struktūrvienībās un līmeņos, lai varētu sasniegt stratēģiskos un darbības mērķus.
- 4.2.2. Pārskata Possessor pieeju risku vadībai arī ārpus noteiktā pārskatīšanas cikla, ja mainās Possessor stratēģiskie vai pamatdarbības virzieni, tiek īstenotas būtiskas organizatoriskas pārmaiņas vai rodas jauni ārējie riski.
- 4.2.3. Novērtē risku vadības atbilstību Possessor mērķiem.
- 4.2.4. Nodrošina visu vadītāju iesaisti risku vadības procesā.
- 4.2.5. Nosaka risku īpašniekus, atbilstoši Possessor funkciju atbildības jomām, nodrošinot, ka katrai būtiskajai riska kategorijai un procesam ir skaidri definēta atbildība par riska uzraudzību un kontroles pasākumiem.
- 4.2.6. Nodrošina nepieciešamo risku vadības normatīvo aktu izstrādi.
- 4.2.7. Izskata ziņojumus par risku vadību un pieņem lēmumus par risku mazināšanas pasākumiem, risku apetīti.
- 4.2.8. Nodrošina nepieciešamo resursu (finanšu, personāla, tehnoloģijas) piešķiršanu risku vadībai un pārliecinās par resursu pietiekamību.

4.3. Atbildīgais par risku vadību:

- 4.3.1. Izstrādā, regulāri pārskata un pēc nepieciešamības aktualizē risku vadības ietvaru, risku vadības politiku un vienotu risku vadības metodoloģiju/vadlīnijas.
- 4.3.2. Izstrādā risku vērtēšanas metodiku un nepieciešamos dokumentus, kas nodrošina risku vadības procesu.
- 4.3.3. Izskata risku īpašnieku sagatavotos risku vērtēšanas rezultātus, nepieciešamības gadījumā iesakot korekcijas vai papildinājumus risku analīzes rezultātos un/vai risku vadības kontrolēs.
- 4.3.4. Nodrošina un pārrauga risku vērtēšanas procesu.
- 4.3.5. Uztur un aktualizē Possessor risku reģistru un incidentu reģistru.
- 4.3.6. Uzrauga risku mazinošo pasākumu izpildi.

- 4.3.7. Analizē Possessor notikušos incidentus, kas saistīti ar procesu norisi un funkciju izpildi.
- 4.3.8. Reizi gadā ziņo Possessor valdei par situāciju risku vadības jomā, risku analīzes un novērtēšanas rezultātiem un galvenajiem riskiem.
- 4.3.9. Nodrošina Possessor darbinieku apmācību par risku vadību.
- 4.4. **Struktūrvienību vadītāji¹:**
 - 4.4.1. Atbild par risku identificēšanu, analīzi, vērtēšanu un risku mazināšanas pasākumu ieviešanu to atbildībā esošo procesos un funkcijās.
 - 4.4.2. Nodrošina savas kompetences ietvaros procesu un funkciju risku uzraudzību.
 - 4.4.3. Nodrošina procesu efektīvu īstenošanu stratēģisko mērķu sasniegšanai.
 - 4.4.4. Nodrošina procesu kontroli un pilnveidošanu.
 - 4.4.5. Reizi gadā sagatavo un analizē procesu riskus, incidentus, ja tādi ir bijuši, un sniedz informāciju atbildīgajam par risku vadību.
 - 4.4.6. Reizi gadā analizē iegūtos procesa īstenošanas rezultātus un mērījumu tendences.
 - 4.4.7. Sniedz priekšlikumus valdei un atbildīgajam par risku vadību par nepieciešamajiem uzlabojumiem procesos un funkcijās.
- 4.5. **Darbinieki:**
 - 4.5.1. Veic risku vadību savas kompetences un izveidoto procesu un/vai procedūru ietvaros.
 - 4.5.2. Savlaicīgi ziņo savam tiešajam vadītājam par jauna riska identificēšanu vai iestāšanos savā darbā.

5. Noslēguma jautājumi

- 5.1. Politika tiek pārskatīta pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi trīs gados.
- 5.2. Politiku akceptē valde un apstiprina Dalībnieku sapulce.
- 5.3. Politika stājas spēkā nākamajā dienā pēc apstiprināšanas Dalībnieku sapulcē.

Valdes priekšsēdētājs

Andris Gādmanis

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

¹ Struktūrvienību vadītāji Politikas ietvaros ir deleģētu valsts pārvaldes vai ar Ministru kabineta rīkojumiem dotu uzdevumu vadītāji un pamatdarbības atbalsta funkciju vadītāji.